

LEDER

AKTUELTcitat

Man skal save den gren over, man sidder på, ellers kommer man ingen vegne

Kjeld Ammundsen, tidligere rektor for Danmarks Designskole. I Danmarks Radio P1

www.aktuelt.dk

EFTER NÆSTEN 131 ÅR LUKKER AKTUELT

Farvel og tak

► I går stod det klart, at LO og fagforbundene godt kan se en moderne arbejderbevægelse uden en avis. Det bliver fagbevægelsen rigere af – når det gælder kroner og øre. Det bliver hele Danmark fattigere af, når det gælder udsyn, demokrati og debat

endnu – verdens ældste eksisterende avis, der udgives på arbejderbevægelsens idegrundlag – altså de højstemte ord om frihed, lighed og broderskab. På godt og på ondt er avisen et stykke unik danmarkshistorie – hvis nødder og ideer i øvrigt har spiret mange andre steder i verden.

Skal vi selv sige det, så har avisen været en enestående kraft i udviklingen af det danske samfund. Uden avisen – ingen arbejderbevægelse. Det var avisen, der ene og alene var fødselshjælperen for først en faglig og dernæst en politisk arbejderbevægelse i Danmark.

Det var avisen – og folkene omkring den – der var drivkraften i udviklingen af det politiske demokrati, vi kender i Danmark i dag. I starten røg redaktorerne ustandselig i fængsel. Senere var det sribetvis af berømte avis-agitatorer som A.C. Meyer og Peter Sabroe, der fik ændret kummerlige sociale forhold. Danmarkshistoriens mest berømte avis-forside – den fra 1920 om »Kongen begår statskup« – er også vores. Det var avisens folk, der overtog ministerposterne, da Socialdemokratiet vandt magten i landet. I moderne tid har avisen dagligt været en stemme for, at de nederste aldrig blev glemt.

Det var avisen, der altid kæmpede for faglige og sociale rettigheder – og fik ændret sribetvis af lovgivning og tusindvis af regler.

FARVEL

Da kulturkampen huserede, var det folk fra denne avis – Broby Johansen, Poul Henningsen og ikke mindst Preben Wilmann – der førte an.

Når arbejderbevægelsen selv skulle beskrives, så var det avisens huspøt Oskar Hansen, der leverede ordene.

I sportens verden var det avisens fyrterne som Kai Seier Larsen og Knud Lundberg, der prægede den holdningsmæssige del af debatten.

Den fælles drivkraft har igennem næsten 130 år hver eneste dag været den sociale indignation. Kampen for retfærdighed. Måden at stille ordene op på har over tid været forskellig. I starten

var de agitatoriske – i dag er de journalistiske og mere nuancerede. Men synspunktet har hver eneste dag lydt, at slår vi kræfterne sammen, så kan vi også gøre en forskel – og andre tingene.

Aktuelt har intet at skamme sig over. Vi bidrog til parlamentarisme og mere demokrati i Danmark. Vi bidrog til en række sociale fremskridt, der gjorde Danmark til en velfærdsstat. Som følge af avisens indsats er love og tusindvis af regler blevet ændret. Vi bidrog til mere åbenhed. Vi fik afløst nogle svindlere og bedragerer undervejs. Vi bidrog til at gå imod ensretning og monopoldannelse. Vi var en anderledes nøst. Og vi bidrog til, at tusindvis fik stemme i den

demokratiske debat her i landet. Der var sikkert masser af småfjel undervejs – men ingen kan hævde, at vi ikke gjorde en forskel.

I går klokken 16.48 besluttede LO og de store fagforbund, at prisen for den indsats var for høj.

Det er naturligvis en legitim beslutning – og naturligvis er der også mere end en mening om, hvad prisen bør være for mere demokrati, mere debat, mere åbenhed og mindre ensretning.

Historikeren Henning Grelle konkluderede ved Aktuelt's 125 års jubilæum: »Ingen arbejderbevægelse uden avis – ingen avis uden arbejderbevægelse«.

Første del af udsagnet har sin historiske korrekthed i det forhold, at det var avisen, der stiftede de faglige og politiske grene af arbejderbevægelsen – og i øvrigt i mange år gav, hvad der svarer til millionstilskud i dag i støtte til både faglige og politiske kampe. I går stod det klart, at LO og fagforbundene godt kan se en moderne arbejderbevægelse uden en avis.

Det bliver fagbevægelsen rigere af – når det gælder kroner og øre. Det bliver hele Danmark fattigere af, når det gælder udsyn, demokrati og debat.

Tak for ordet.

Det var Louis Pio, der i 1871 indskød 25 rigsdaler, så han og Harald Brix lørdag den 22. juli i 1871 kunne udgive det første nummer af den avis, som De sidder med i hånden.

De 25 rigsdaler er – uden sædvanlig journalistisk strømming – en af de allerbedste investeringer, der nogensinde er gjort i fremtidens Danmark.

Aktuelt er – måske nogle få dage

Om ti år er alting glemt

NYTÆNKNING. Kun medieforskerne vil om 10 år huske, at der engang var en avis, der hed Aktuelt. Og det på trods af, at avisen har stået for markant journalistisk nytænkning. Det mener Peter Bro, der forsker i journalistik på Syddansk Universitet

Af Irene Stelling

»Hvordan reagerede du, da du hørte, at Aktuelt lukker?»

»Det lå i kortene, fordi aviser og medier skal have en vis dækning for at have en berettigelse. Hvis man kommer under en vis procentdel eller et vist antal tusinde, så kommer man ind i en spiral, der kun fører et sted hen – mod lukning. En slags dødsspiral.

Det har man desværre oplevet med mange medier. Det kunne måske have gjort en forskel, hvis Aktuelt havde fået den fjerde radiokanal. Så havde man været inde i en alliance, der kunne samle læsere, lyttere og seere. Med 25.000 læsere er det svært for den enkelte Aktuelt-læser at finde andre folk, der har samme afsæt og har læst de samme historier,« siger Peter Bro.

Hvad betyder det for mediebill-

det, at Aktuelt er væk?

»For mig er det mest kedelige ikke, at man mister politik alsidighed, som man ellers har snakket meget om, men at man mister journalistisk alsidighed.

Aktuelt har været god til at prøve andre ting af og lancere nye begreber, der har været konstruktive og opbyggelige i modsætning til andre medier, der fokuserer meget på konflikter.

På Aktuelt går man ud og siger: Ok, vi har nogle problemer, men vi vil godt prøve at arbejde med dem.

I stedet for at polarisere mellem højre og venstrefløjen, har avisen forsøgt at bygge bro og præsenterer nuance og løsningsforslag, der gør det muligt at snakke om tingene.

Den enkelte borger

Aktuelt har også forsøgt at skrive om noget, som folk kan bruge i

deres dagligdag

I stedet for at skrive om arbejdsmarkedspolitik, har ideen været at skrive om de mennesker, der er på arbejdsmarkedet.

I stedet for skoleforvaltninger, skulle der skrives om skolerne.

Frem for alt skulle der skrives om, hvordan den enkelte borger påvirkes af de beslutninger, der tages.

Er det lykkes for Aktuelt at tænke nyt?

»Fra tid til anden. Det er en svær måde at lave avis på. Det er helt, helt nyt. Men jo, det er lykket fra tid til anden. Blandt andet den seneste skoleserie har sat fokus på, hvad der foregår konkret ude på skolerne i stedet for, hvad der foregår i byrådet, forvaltningen eller Undervisningsministeriet. Derfor synes jeg også, at Aktuelt har en mediefunktion.«

Kort pause.

»Nu sidder jeg her, og bliver helt ked af, at avisen lukker.«

Hvad har avisens største problem været?

»Avisen har villet det hele. I modsætning til andre nicheaviser har Aktuelt villet det hele journalistisk. I har villet dække alle emneområder og beskrive proble-

merne både på brugerplan og politikerplan. I har nærmest skudt med spredehagl. Information og Weekendavisen er mere orienteret mod den niche, de har valgt. Jeg har en mistanke om, at Aktuelt har haft svært ved at finde sine egne ben og definere sin målgruppe.«

»Et eller andet sted er Aktuelt en af de mest elitære aviser, der overhoved findes i øjeblikket på trods af jeres bagland. Det er der i hvert fald nogle, der påstår, og det synspunkt kan man godt forsvare. Det ville være nemmere i forhold til en målgruppe, hvis I var mere rendyrkede og for eksempel var en super politisk avis. Mange i Aktuelt's målgruppe er meget politisk interesserede.«

Er der nogen, der vil huske Aktuelt om 10 år?

»10 år er meget lang tid. Generelt er hukommelsen i medieverdenen kort, og meget foregår fra dag til dag.«

»Om ti år vil Aktuelt være noget, medieforskere beskæftiger sig med. Jeg tror ikke, at folk generelt vil huske avisen. Desværre.«

irene.stelling@aktuelt.dk

FREDDIE KRISTIANSEN

MORDET PÅ KALVEBOD BRYGGE

DEN SOCIALDEMOKRATISKE PRESSES LIV OG DØD

FRYDENLUND